

Elisenda Solsona

«M'interessa plantejar arquetips i m'agrada treballar el símbol»

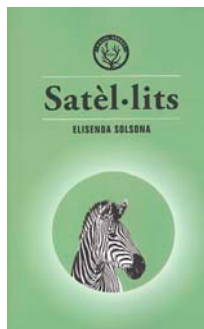
I si una nit, de sobte, la lluna desaparegués? Què passaria amb nosaltres, amb les nostres vides i relacions, amb el passat viscut i amb el que desitgem? Com afectaria això el món i els éssers minúsculs que el conformen? Aquest és el punt de partida de 'Satèl·lits' (Males Herbes, 2019), format per vuit contes que inquieten, atrapen i sacsegen, partint de la ciència-ficció i jugant amb el costumisme com a escenari.

El segon llibre d'Elisenda Solsona (Olesa de Montserrat, 1984) és una de les revelacions literàries d'aquest 2019. Fresc, esfereïdor i amb un ritme que no deixa treva, sense possibilitat d'avorriment o desconexió. L'autora mostra una habilitat sorprenent per ser propera i, alhora, inquietar, partint d'un fet màgic per parlar de la commoció i de la ferida, per posar més dubtes que certeses sobre la taula. Un llibre per gaudir-lo.

—El primer relat ja mostra les cartes i marca el to del que trobarem als vuit relats. En primer lloc, la presència constant de l'abisme.

—És el gran tema. La nit més fosca, sense lluna, et porta a un abisme de tu mateix, de conèixer-te a fons i d'arribar al límit dels propis conflictes. És curiós, perquè, al principi, el primer conte havia de ser el de *Rems* [ara en segon lloc]. La meua idea és que els contes tinguessin el títol i l'hora en què passava l'acció, a la manera de *La nit a la terra* (1991), de Jim Jarmusch. I que fossin seguits.

—L'altra gran tema és la dualitat, també exposat a l'inici.

Satèl·lits
ELISENDA SOLSONA

Males Herbes
Barcelona, 2019
219 pàgines

—Al primer relat, la intenció era la de marcar molt les dues parelles: en Tom i en Sam podrien ser la mateixa persona, però també l'Òscar i en Manel. I això passa molt a la resta de contes, on els protagonistes sempre són dos, però en el fons podrien ser el mateix, amb tots els dubtes i conflictes que pot arribar a tenir un individu. És una dualitat de la qual no ens podem alliberar, també nosaltres: hem fet bé triant la vida que hem triat o hauríem d'haver-ne triat una altra? Què passaria si...?

—Crida l'atenció el punt de fantàstic en un conflicte costumista.

—M'agrada la ciència-ficció que s'utilitza com a teló de fons, no com a actor principal. Som allà i podem explicar els conflictes i les emocions dels personatges a través d'aquest

escenari incert. Sense la ciència-ficció m'hauria estat molt difícil explicar aquests personatges i tots els dubtes que tenen.

—La catàstrofe apareix, però de manera molt silenciosa.

—Em vaig documentar per saber què passaria realment si la lluna desapareixia. I és desolador: la vida a la terra tindria unes quatre hores comptades. Hi hauria terratrèmols, canviaria la gravitació i les

marees, amb canvis de temperatura molt bèsties i tempestes. I tot això surt, però molt més rebaixat.

—Un altre factor comú és que tots els relats condueixen a un final inesperat. Estructurava el conte a partir d'això o el mateix conte l'hi portava?

—En alguns contes sí, ho sabia i tenia molt clar el final. A *Rems* sabia que la marea deixava al descobert alguna cosa. I és llavors que penses: “què pot deixar veure el mar?”. I d'aquí estires el fil: volia parlar de quan et capriques molt en una cosa i no ets capaç de veure la realitat. De com et pot influir la gent, de com la veu del poble et pot arribar a carregar tant que no t'adones de la realitat.

—A l'últim relat, hi apareix una nena que inventa històries terrorífiques. La presència d'escriptors és una altra de les constants.

—Més que l'escriptura, el que apareix és pensar com és de trist que no et puguis dedicar al que t'agrada, que acostuma a ser artístic. Si et tries aquest camí, sempre

vius amb la incertesa. És per això que necessito la meua feina estable per poder tenir també una estabilitat emocional i així poder escriure. Si només tingués el temps per escriure, no escriuria. M'agrada parlar de la incertesa que et crea, en aquest país, viure d'una feina artística. I l'últim relat és el més autobiogràfic. De petita, jo sempre explicava històries de por als amics, m'inventava històries dels veïns. Això deu tenir a veure amb l'embaràs, que em connecta al passat, amb la infància, amb l'ambient més màgic de les nits d'estiu. I l'últim és un conte terrible, d'un nen sol.

—Diu en un relat: “Llocs recreatius plens de gent rient. Infraestructures que es munta la humanitat per divertir-se i no pensar en la mort. I mira ara, la natura es menja aquests ferros rovellats antics salvadors de l'abisme que comporta pensar en el no-res”. Intentem salvar-nos de la mort inventant coses que ens distreguin?

—La gent es diverteix en parcs d'atracció, per no pensar. Els espais

abandonats em fascinen, perquè s'hi respira encara la gent que intentava passar-s'ho bé. I perquè veus com, ara, la natura intenta menjars-se tot això que hem construït com a somnifer. La natura contra la cultura. Podria dir-se que *Satèl·lits*, més que fantàstic és màgia. Té un punt de realisme màgic. Sense animals, sense la natura, no sabria explicar la història i el conflicte.

—Els animals, en aquest sentit, tenen una càrrega molt simbòlica, són una al·legoria del comportament humà.

—Els animals són fonamentals. Tinc diversos diccionaris sobre simbologia, que ja els vaig utilitzar molt a *Cirurgies* (Voliana). M'interessa plantejar arquetips i m'agrada treballar el símbol, perquè crec que arriba de forma inconscient a tothom. La tortuga simbolitza el pes familiar. Tu pots ser no ho saps, però t'hi pots arribar a identificar.